

Co to jest AMNESTY INTERNATIONAL?

Amnesty International jest obejmującym cały świat ochotniczym ruchem na rzecz praw człowieka, niezależnym od jakiegokolwiek władzy państwowej, ugrupowań politycznych, ideologii, ekonomicznych grup interesu czy wyznania.

Amnesty International ubiega się o zapewnienie przestrzegania postanowień Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka na całym świecie. W tym celu:

◆ Ubiega się o uwolnienie osób więzionych gdziekolwiek na świecie za przekonania – niezależnie od opcji politycznych – za kolor skóry, płeć, pochodzenie etniczne, język czy wyznawaną religię, pod warunkiem iż osoby te nie odwołały się do przemocy czy też do przemocy nawoływały. Wobec takich osób Amnesty International używa terminu „więźniowie sumienia”.

◆ Nawołuje do sprawiedliwego i bezzwłocznego przeprowadzenia procesów wszystkich więźniów politycznych przetrzymywanych z powołaniem się na prawo oraz występuje w obronie więźniów politycznych zatrzymanych bez przedstawienia zarzutu i bez procesu.

◆ Opowiada się przeciwko karze śmierci i stosowaniu tortur oraz przeciwko innym okrutnym, niehumanitarnym i degradującym godność ludzką metodom traktowania lub karania więźniów wszelkiego rodzaju, bez względu na charakter stawianych im zarzutów.

Poprzez działania na rzecz „więźniów sumienia” i w obronie więźniów politycznych, poprzez upominanie się o ukaranie winnych mordów politycznych i „zaginięć” ludzi politycznie niewygodnych, a także poprzez działania na rzecz humanitarnego traktowania wszystkich więźniów Amnesty International wywiera skuteczną presję na rzecz przestrzegania elementarnych praw człowieka do życia, do bezpieczeństwa osobistego, do korzystania z podstawowych wolności. Budzi ludzką wrażliwość. Mobilizuje opinię publiczną dla powszechnego oddziaływania na rzecz poszanowania godności ludzkiej.

Amnesty International przyjęła jako swój mandat Powszechną Deklarację Praw Człowieka uchwaloną przez Organizację Narodów Zjednoczonych 10.12.1948 r. i od tamtej pory traktowaną jako elementarny kodeks postępowania rządów

aspirujących do zaliczenia kierowanych przez siebie państw do wspólnoty międzynarodowej. Działalność swoją skoncentrowała na sześciu artykułach Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, tj.:

- ◆ Art. 3: Każdy człowiek ma prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa swej osoby.
- ◆ Art. 5: Nie wolno nikogo torturować ani karać lub traktować w sposób okrutny, niehumanitarny lub poniżający.
- ◆ Art. 9: Nie wolno nikogo samowolnie aresztować, zatrzymywać lub wygnać z kraju.
- ◆ Art. 18: Każdy człowiek ma prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania (...).
- ◆ Art. 19: Każdy człowiek ma prawo do wolności opinii i wyrażania jej (...).
- ◆ Art. 20 (1): Każdy człowiek ma prawo do spokojnego zgromadzenia i zrzeszania się.

Podstawowym przesłaniem działania Amnesty International jest przekonanie, że odpowiedzialność za obronę praw człowieka jest sprawą ponadnarodową i niezależną od przekonań.

W roku 1991 Amnesty International obchodziła 30. rocznicę swojej działalności. W tym czasie zdołała zająć się ponad 40 tys. spraw indywidualnych i opublikować informacje na temat przestrzegania praw człowieka w przeszło 120 krajach. W latach 80. liczne raporty i interwencje Amnesty International dotyczyły sytuacji i ludzi prześladowanych w Polsce.

Amnesty International jest jedyną tego rodzaju organizacją na świecie. Posiada ponad milion członków w 150 krajach, a w połowie z nich działa ponad 6000 zorganizowanych grup na terenie Afryki, Azji, Europy, obu Ameryk i Bliskiego Wschodu. W prawie 50 krajach zorganizowane są sekcje krajowe AI. Amnesty International zbiera informacje o łamaniu praw człowieka i organizuje wysyłanie miesięcznie setek tysięcy – być może milionów – listów i telegramów do rządów i organów administracji państwowej dopuszczających się gwałtów, łamiących przyrodzone ludzkie prawa (których próbą kodyfikacji jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka), poniżających ludzką godność.

W uznaniu słuszności, bezstronności i skuteczności swoich działań Amnesty International uzyskała status doradczy II stopnia przy Komisji Praw Człowieka ONZ, przy Radzie Ekonomiczno-Społecznej ONZ, przy UNESCO i przy Radzie Europy, a także reprezentowana jest przy Wysokim Komisarzu ONZ ds. Uchodźców, co zwiększa możliwość jej efektywnego oddziaływania. W 1977 r. ruch Amnesty International wyróżniony został Pokojową Nagrodą Nobla za *wkład w umacnianie podstaw wolności, sprawiedliwości, a tym samym pokoju na całym świecie.* ■